

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
ایلغی (۲۵) غروشدور .

ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، الق
یلغی (۹) قرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اضطرابات

آبونه بدلی پشندور .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ابدله بن یازیلر احاده
اولونماز .



۱۳۳۰

اضطرابات

رساله مزدن آلمدیغی کوسونلک شرطیه
بتون یازیلر هر هانکی برهونه طرفندن
اقتیاس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوتاقلی
اولمسی و آبونه صره نومروسى محتوی
بولونمسی لازمدور .

§

ممالك اجنبیه اچون بونه اولر
درسلیرشک فرانسزجه ده یازلمس و جا
اولنور .

§

ردوندرلدیکى، ان نه یه دائر اولدیغى
واضحا بیلدیلمس و جا اولنور .

بر صورتله مخالفت اولونماز. یالکز ابو عبدالله البصری به کوره ینه اهل اجماع اولان فقها اجماعه مخالفت ایده بیلیر. اجماعه اهل اولمیانلر نه فرداً، نه اجتماعاً مخالفت ایده مزلر. اجماعه استناد ایدن حکم نص جلیله استناد ایدن حکم کبی الی یوم القیام باقیدر.

۱- اگر نصه استناد ایدن احکام تغیر ایدردینیر ایسه اووقت اجماعه استناد ایدن احکامده تغیر ایدر دتیر. یوخسه «نصوصه استناد ایدن اساسات قیامته قدر باقی در، فقیهلرک اجماعه مستند اولان اجتماعی تطبیقاتی هر عصرک ایجاب حیاتیسنه انطباق ضرورتنده در» سوزینی علم جلیل فقه رد ایدیور.

بوخصوصده نص ایله اجماع اده سنده فرق یوقدر. شوقدرکه مصالح دنیاده کی اجماع بالطبع بویله دکدر. سوزمن احکام شرع حقنده کی اجماعده در.

۲- استحسانی عرفک تجلیسی کوسترمک، امام اعظم حضرتلری عرفک مستقل بر اساس اوله رق نظره آلمسی لزومی حس ایدرک ناسک احتیاجنه اوفق اولان جهتی قیاسه ترجیح ایتمکدن عبارت اولان استحسان قاعده سنی وضع ایتدی دیمک، امام اعظم ابو حنیفه نکه هانکی معناده قوللاندینی قطعاً معلوم اولمیدینی حالده. بلا تتبع امام مشارالیه ذکر اولتان معنای اسناد ایدیوریمک، استقراء ناقص ایله حکم ایتمکدر، استقراء ناقصک بر قیمت منطقیه سی یوقدر، استقراء ناقص فلاسفه جدیده نکه «تعداد ناقص» دیدکلری نفیسه در؛ ارتق استحسانی عرفه حصر ایتک اصلا طوغری اوله ماز.

۳- اصول فقه ایله مشغول اولانلره خفی اولیه جنی اوزره سنت وحیث وحی در، نص در، کتاب کبی اثبات احکامده مستقل در. کچن هفته کی مقاله مزده بیان اولمیدینی وجهله عمل اهل مدینه سنه ویا اجماعه ویا قضای عمره راجعدر؛ آنفاً بیان اولمیدینی وجهله اجماع کتاب کبی اثبات احکامده مستقل در؛ قیاسک حکمی نصدن ویا اجماعدن ویا قیاس خفیدن متولددر. استحسان یکانه عرفک تجلیسی دیمک دکدر؛ ایلك مقاله لرده بیان اولمیدینی وجهله ابو یوسف عرفی نصه ترجیح ایتیور؛ انحق نصک نه اولمیدینی عرف ایله کلا یور.

حال بویله ایکن «صدر اسلامده سنت وحیثه مراجعت ایتک مجبوری، امام مالکک مدینه اهالیسنک اجتماعی عنعنه سنی سنت شایعه اوله رق قبول ایتسی؛ بوتون مکتب فقهیلرجه اجماع امت و قیاس اساسلرینک قبول ایدلسی؛ امام اعظم ابو حنیفه نکه دوغروندن دوغری به عرفک تجلیسی دیمک اولان «استحسان» قاعده سنی وضع ایتسی؛ امام ابو یوسفک عرفدن متولد نصله عرفی راجع عد ایلمسی... هپ متحول و متکامل تظاهراتندن عبارتدر. «دیوب کتابی ذکر اولتان ادله احکامدن، باخصوص سنتدن و اجماعدن آیرمق، کتابدن ماعداسنی کافه» عرفه راجع قیلمق، سنت سنیه هدایی، امت وسط اولان امت کامله نکه آراء صابیه سنی، دلیل هدا

اولان وارث نبی نکه رأی عرفه ادخال ایتک اثر غفلتدر، خطای عظیم در.

۴- «وما ینطق عن الهوی ان هو الا وحی یوحی» نظم جلیلی منطوق منیفجه، اصولیونک متفقاً بیانلری موجبجه سنت وحی اولدینی حالده «فی الحقیقه سنت وحیث نصوصدن معدود اولوب قیاسده حکمی نصه ارجاعک کیزلی بر شکلی دیمک ایسه ده، اصل وحی متلو دوروب دوررکن، اصل وجوه نظم موجودکن رأیه مراجعت البته عرفک بی نهایت آتاندن بعضیسنه مابه التطبيق ارامق احتیاجندن ایلرو ککشددر» دیوب وحی باطن اولان، وحی غیر متلو اولان سنت سنیه بی وحی صنفندن اخراج ورأی صنفنه ادخال ایتک؛ حدیث شریف نبی، قول فقیه ایله بر صنفده بولندرمق؛ حدیث وسنه نص دیوب وحی دیمه مک نه بیوک اثر غفلت، نه بیوک خطیه در!

فاغتبروا یا اولی الابصار!
دیگر سؤلرک جوابلری ده
ان شاء الله کله جک هفته
ازمیری
اسماعیل حق

صوم و فطرده تلفون و تلغراف ایله عمل

بو مسئله، بنای اسلام اولان صومه متعلق بر مسئله مهمه اولدینی حالده بو کونه قدر فتوا خانه طرفندن - مع التأسف - حل ایدله مشدر؛ بونک ایچون درکه: هر سنه بر چوق مملکت اهالیسی نفس الامرده رمضان اولدینی محقق اولوب اوکون اکل و شرب کبی شیردن شرعاً ممنوع ایکن بول بول ییوب ایچدکاری کبی، بر قسم خلقده اوروج طومق حرام اولان بایرام کونلرنده اقشامه قدر آغزلری قبالی طور یورلر. بو صورتله بر ولایت داخلنده بولتان مملکت اهالیسنک بر قسمی یکریمی طقوز کون اوروج طوتیور، دیگر بر قسمی ده اوتوز، حتی اوتوز بر کون طوتیورلر. حال بوکه آلات مخابره نکه صوکدرجه ترقی ایتیش اولسندن طولانی بر ساعت ظرفنده دنیانک هر طرفیله مخابره ایتک دائرة امکانده اولان بویله بر عصرده حالا بوکبی اختلافله بر نهایت ویرلمدیکنه انسان جداً حیرت ایدیور. بالخاصه الک مهم مسائل دینی مزه تعلق ایدن بوکبی مسئلهلری باب فتوانک نظر دقته المامسی، بر چوق کیمسهلری دین حقنده شبهه بیهله دوشور یور.

کرچه بو مسئلهیه دائر شمیدی به قدر بر چوق مفتیلر طرفندن جواب ویرلشدر؛ حتی صراط مستقیمده بدایت انتشارنده بو مسئلهدن بحث ایتیش ایدی. فقط بو مسئله دیگر مسئلهلر کی دکدر؛ هر حالده فتوا خانه نکه قراری اوزرینه بتون حاکمه تبلیغ کیفیت اولمق لازمدر، که حاکمدرده اوکا کوره عمل ایتسونلر. بز رمضان شریفک تقریبی طولانیسیله بو مسئله بی تکرار موضوع بحث ایدرک کرک علمای ذوی الاحترامک، کرک باب فتوانک نظر دقتی جلب ایتک ایستیورلر. بونک ایچون بحثک تازه لمسنه مقدمه اولمق اوزره مصرده انتشار ایدن (المنار) مجله سنده بو بحثه عائد کورمش

اولدیغیز سؤال و جواب ایله دیگر بر ذاتک مطالعاتی نقل ایدرک بویاده کی مباحثاتی علمای کرامه ترک ایده جکر .

(المنار) مجله سنک فتاوی قسمنده تونسدن وارد اولان بر مکتوبده شویله دینیور : « ... سنه نك رمضانده هلال فطر طولایسیله ارا مزده تناقض میداننه کلدی ؛ چونکه تونس مملکتک بر قسمی یوم الحمیسه افطار ایتدکری حالد بر قسمی ده حال حاضرده کی قاضی طرفندن صک رؤیتک ورودینه قدر — که یوم خمیسدن صوکره ورود ایتش در — افطار ایتدیلر . چونکه تونس اهالیسی ایچون فطری اعلان آنجق غروب شمسدن صوکره واقع اولدی ؛ بوجهله پیرام کونی اقشامه قدر اوروج طومش اولدیلر . زیرا تونس علماسنک عمل ایتدکری قواعد شرعیه ، قواعد فقهیه بویله ده بولنن مسلمانلرک تلغراف ، تلفون واسطه سیله صوم و یاخود فطر ایچون هلالک مشاهده اولدیغنه دائر کندیلرینه بالغ اولان خبره اعتماد ایتلرینی تجویز ایتدیلر . چونکه تلغراف غیر مسلمینک یدیه ایش ؛ تلفونه کلنجه : اوده « صوت ، صوته بکزر » دیه رد اولنیور . (یازی یازی به بکزه دیکی کی) .

ایشته بونک ایچون در که : من جهة الفقه تلغراف و تلفون ایله عمل اوزرینه مساعد اولان صورتی بزه کوسترملرینی علمامزدن طلب ایدیورز . علی الخصوص ، تبلیغده وقوعی ملحوظ اولان شبهه یی دفع ایتک ایچون رؤیتی اشعار ایدن تلغرافک رسمی اولسی ، یعنی حکومت محلیه طرفندن وارد اولسی ؛ تلغراف ایله مخاطب اولان مأمورک مسلمان اولسی کافیدر بومسئله مهمه یی نظر تأمله آلارق حلنه دائر بر مقاله نشر ایتکزی تمی ایدرز »

بوسؤالی یازدقدن صوکره « المنار » دیورکه :

« اکر مسلمانلر ، کتاب و سنتله اصل الاسلام اولدینی منصوص اولان یسری ، سهولتی سومش اولسه لردی ، بو مسئله حقنده اداره کلام ایتک بزم ایچون پک قولای ایدی ؛ فقط کور یورزکه : مسلمانلر دینده یسری ، سهولتی پکده سومبورلر .

« هلالک ثبوتی اوزرینه دلالت ایدن علامات و اخبارده شرعاً عمده اولان ، کندیلرله تصدیق و اطمنان حاصل اولان شی در ؛ تلغراف و تلفون طریقلرندن هر بریسی ده تصدیق و اطمنان طریق در ؛ بونلرک هر ایکسیله ده تصدیق و اطمنان حاصل اولور . بز بونی « المنار » ده دفعات ایله بیلدیردک . بو کونلرده ده علمای مالکیه نك الکیوکلرندن و مصرده کیلرکده الکی مشهورلرندن اولان ازهر شیخنک بو مسئلهیه عائد بر فتوا سنه مطلع اولدیغیزدن اوفتوایی عینیه نقل ایدیورز ... »

« المنار » بویله دیدکدن و بو مسئلهیه دائر ازهر شیخنه وارد اولان سؤالی اوزون اوزادییه یازدقدن صوکره « شیخ الازهر » طرفندن ویریلن جوابی ده بوجه آتی نشر ایدیور .

شیخ ؛ صلاة و اسلامدن صوکره دیورکه : « فقها ، کرک ایکی عدل ،

کرک جماعت مستفیضه ایله نقل اولنسون ، کندیسنه صوم نقل اولنان هر کیسه اوزرینه اوروج واجب اولدینی کی ، ثبوت هلالده عادات مملکت جاری اولدینی وجهله مناره لرده قنبدیل تعلیق ایتک ، طوب آتمق کی ثبوت اشاده عادت اولان امارات ایله اکتفا ایتکده کافی اولدینی تصریح ایتکده درلر .

« ایشه تلغراف ایله خبر کوندرمک ، هلال رمضان ، یاخود هلال شوالک رؤیتی بیلدیرمک ده بوقیلدن در . بلکه ده زمانمزد بونک دلالتی هر شبدن زیاده و قوتلی در ؛ تبلیغ احکامده ، مخاطبه و مکالمده ملوک و حکامک اعتماد ایتدکری شی ده آنجق بودر . علماده بو خصوصده بونک کفایتی ایله قنوی ویرمشلردر ؛ بویسه زمانمزد آنجق هر طرفده حکمی اشهار ایدن حاکم شرعینک اذنیله ارسال اولمقدده در ؛ بناء علیه حاکمک تلغراف ایله ویرمش اولدینی خبر ، حکمی تبلیغ ایچون کوندردیکی انسان کی در . بویله اولنجه ، تلغراف واسطه سیله اول رمضان کندیسنه بالغ اولان هر فردک اوروج طومسی واجب اولدینی کی ، کندیسنه ثبوت رؤیت هلال شوال بالغ اولانکده افطار ایتسی واجب در . بو خبر کندیسنه بالغ اولدقدن صوکره اوروج طوما مق ، یاخود افطار ایتمه مک صورتیه مخالفت ایدنلر آنجق ، حقه ، علمانک کندیسینه فتوا ویردکری صوابه مخالفت ایتش اولورلر .

« اندلسدن خراسان کی جداً بعید اولدقجه اختلاف مطالعه ده اعتبار یوقدر . فقط بوقدر اوزاق اولان برلرده هر قوم کندنجبه ثابت اولان شی ایله عمل ایدرک دیگرینک حکمی ایله عامل اولماز ؛ ناصلکه ابن عبدالبرده بونک اوزرینه بر اتفاق حکایه ایدیور »

الفقیه الیه تعالی شیخ الجامع الازهر

سلیم البشری

فتوا دها چوق اوزون ایسه ده بز موضوعه تعلق ایدن قسمی نقل ایله اکتفا ایدیورز . چونکه مقصد من بویاده اوزون اوزادییه تدقیقانه کیرشمک دکل ؛ بلکه بومسئله نك جوازینه دائر سوبله نین شیلردن براییکی نمونه کوستره رک علمای کرامک ، بالخاصه فتواخانه جلیله نك نظر دقتی جلب ایتکدر . کرک المنارک مطالعات محقه سی ، کرک علمای مالکیه نك الکی مشهورلرندن اولان سلیم البشری حضرتلرینک بو فتوای مهمی شبهه یوق که تلغراف و تلفون ایله عمل اولمسه سنک جوازیکی کوستریور . برده و قتیه بومسئله حقنده صراط مستقیمه « بولوا دین قضایی مفیسی محمد افندی » طرفندن یازیلان شیلره باقم ! مشار الیه حضرتلری دیورکه : « . . . کله م تلغراف ، تلفون ، تلسر تلغراف مسئله سنه : مجتهد غیر منتسب هر قدر زمانمزد تجویز اولمزا یسه ده مجتهد منتسب موجوددر . دورهیچ بر زمان مجتهددن خالی دکلدر . فقهانک قواعد فقهیه لری میدانده اولدقجه بویاده بیوک ترده محل کوره م . زیرا فقها م بر مصرده (بر قصبه ده) رمضان و یا شوال ثابت اولدیغنده سائر ناسه لازم کلور دیورلر . و ظاهر مذهبده اهل مغربک هلالی رؤیتیه اهل مشرقه لازم کلور دیورلر . شو حالد مثلاً قضا من نسبت طقوز ساعت مسافه ده قره حصار ایله اقشرویدی

ايله مشرف اولوب دين احمدی به بيوك بيوك خدمتلى ابراز ايدرك نام جليل وشرف ا كتساب ايتد كلرى بين الانام مسلمدر . يالكز مشار اليهم حضراتك برادر اكبرلى طالب بن ابى طالبك بعث احمديه يتشديكى موثوق ايسده كنديسنك دائرة اسلامه داخل اولديني مطالعه ايتديكم تواريح محتافده منظور عاجزى اولديغندن مومى اليه طالب حقنده بر تفصيل معلومات اعطاسيله بنده كزى بيوك برمشكلدن خلاص ايتكز . . .

مجيد اوزنده محمد على بك زاده

عارف حكمت

جواب :

طالب بن ابى طالب حقنده عبد عاجزده معلومات مفصله ي حاز دكلم . سير نويسلر ، اسلام اولمايان ، ياخود زمان بعثته يتشمهين كيمسهره دائر اوزون اوزادى به معلومات ويرمورلر .

رسول الله صلى الله عليه وسلم افنديمى حضرت تليينك — عم مكرملرى حمزه وعباس رضى الله عنهما ايله عمه محترمه لرى جناب صفيه رضى الله عنهان باشقه — عمجه لرى وخاللرينك احوالى ده بك مجمل اولارق مضبوطدر كه كنديلرينك مبعث رسالتى ادراك ايتهمش اولمالرندن انبعث ايله سه كر كدر . ياخود مفصل ومكمل معلومات ويريشدرده بنم كوزيمه ايتشمه مشدر . طالب بن ابى طالب حقنده ، تعبير مخصوصيله عجماله الوقت اولارق بولديغ قيودانى بروجه آنى يازيورم :

۱ « واما ابو طالب بن عبدالمطلب فولد له على وجعفر وعقيل وطالب وام هانى واسمها فاخته وجانه وامهم فاطمه بنت اسد بن هاشم بن عبد مناف وكان عقيل اسن من جعفر بعشر سنين وجعفر اسن من على بعشر سنين واعقبوا الا طالباً . كتاب المعارف — ابن قتيبه . صيفه ۳۹ »

۲ « وكان على رضى الله عنه اصغر اخوته فكان بينه وبين اخيه جعفر عشر سنين وبين جعفر واخيه عقيل كذلك وبين عقيل واخيه طالب ذلك ايضاً فكل اكبر من الذى بعده بعشر سنين فاكبرهم طالب ثم عقيل ثم جعفر ثم على وكلهم اسلموا الا طالباً . السيرة الحلبية — على بن برهان الدين الحلبي . صيفه ۱۶۸ »

معلوم عاليك زدر كه بو عيساره لردن برنجيسى « ابو طالبك على ، جعفر ، عقيل ، طالب نامنده درت اوغلى ايله ام هانى فاخته وجانه اسمنده ايكي قيزى اولمشدى . آنالرى ده (هاشم بن عبد مناف) ك اوغلى (اسد) ك كريمه سى (فاطمه) ايدى . عقيل ، جعفر دن اون ياش ، جعفر ده على دن اون ياش بويوكدى . طالب دن ماعدا اولاد ابى طالبك هپسى ده چولوق ، چوجوق صاحبي اولديلر « ايكنجيسى ده « على رضى الله عنه ، قارده شلرينك اك كوچوك ايدى . برادرى جعفر له آرارلنده اون سنه واردى . جعفر ده قارده شى عقيل دن ، عقيل ده برادرى طالب دن اون ياش كوچوك ايديلر . يعنى اك بويوكلى طالب ،

ساعت مسافده عزيزيه ودها اوزاق بر محله رؤيت هلال ثبوت بولهرق مبدأ رمضان ويا شوال ايچون حكم اولنوب اعلام شرعى صدور ايدوب قضا مزجه رؤيت هلال ثابت اولان محللردن برندن رسماً تفراف ايله اخبار كيفيت اولنوب ويزم ايچون يقين حاصل اولديغنده بزده ايكي حال ميدانه كلور :

(۱) : - رمضان غره سى ايسه قضا مزجه رؤيت ويا استفاضه ايله رمضان ثابت اولديغندن اول كون اوروج طوتماق حلال .

(۲) : - شهه سز و يقيناً بيلورزكه تفراف رسميده خلاف اولمز . اول كون رمضان در ، اوروجى طوتماق حرام .

حرمت جانبى ترجيح ايله تفراف ايله عمل ايدوب اول كون رمضان اوروجى طوتمق ورمضانى اعلان ايتك واجبدر . شوال آنى اعتبار اولنديغنده ينه بويلدر ، شوال آينك غره سى تفراف ايله خبر ويريلديكنده ينه ملكتمزجه ثابت اولديغندن اوروج طوتمق حلال ولازم ، يقيناً بيرام اولديغنى بيلديكمزدن اوروج طوتمق حرامدر . شو حالده بيرام يايتمق واجبدر . تلفون وتلسر تفرافده بويله . شاهد ، بر شيتك سختى آ كلامق ايچون مشروعدر . شو وسائط ايسه بر شيتك حقيقت وسختى خبر وير ، اويله ايسه بونلر ايله عمل جائزدر مفتى افندينك بورايه قدر اولان فقره سيله بالايله نقل ايتمش اولديغمز مطالعات وفتوا اتحاد ايتمش اولديغنى جهته مسئله ده از ياده كسب قوت ايدور .

دولتك بتون رسمى معاملهلرنده ، اعلان حرب وياخود عقد صالح كى اك مهم مسئله لرده بيله تفراف وتلفون ايله عمل اولنديغنى حالده بو مسئله ده نيچون عمل اولنديغنى ، عمل ايتكده نه كى بر محذور شرعى بولنديغنى اميد ايدركزه فتوا خانه على ايضاح ايدرك امت اسلاميه نك تنوير افكارينه خادم بيانانده بولنور . مع مافيه بالايله نقل ايتمش اولديغمز مطالعات نظر دفته آلتنجه بو مسئله حقنده تفراف وتلفون ايله عمل ايتكده دكل ، بالعكس عمل ايتمه مكده بك بيوك بر محذور دينى اولديغنى آ كلاشيايور . انشاء الله رمضان قدر بومسئله حل اولنورده بعدما رمضان ده اوروج يك ، بيرامده اوروجلى بولونمق كى حاللر وقوع بولماز .

آفسه كىلى

احمد حمدى



سؤال :

حضرت رسالت پناه صلى الله تعالى عليه وسلمك عميسى ابوطالب بن عبدالمطلبك درت اولاد ذكورى اولوب اسملى طالب . عقيل . جعفر . على اولديغى براهين قاطعه ايله مثبتدر . مشار اليهم دن اوچى يعنى عقيل . جعفر وعلى رضى الله تعالى عنهم حضراتك شرف دين